

เปิดโลก ‘คูลูเรชั่น’
เรียนรู้อะไรก็ได้ทุกที่ทุกเวลา

บอกกล่าว เล่าความ

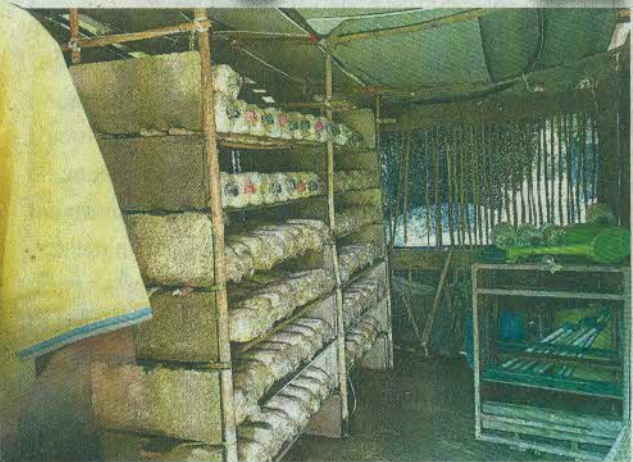
สัปดาห์ที่ผ่านมา ได้มีโอกาสเข้ากลุ่ม การอบรมครูผู้สอนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับผู้ด้อยโอกาส หรือที่เรียกกันแบบคุ้นเคยว่า ครูเร่ร่อน (ครูสอนเด็กเร่ร่อนไม่ใช่คุณครูเร่ร่อน) ที่โรงแรมลองบีช ชะอำ จ.เพชรบุรี ก่อนอื่นต้องบอกก่อนว่า ครูเร่ร่อนวันนี้ในสารบบของสำนักงาน กศน. เหลืออยู่น้อยเต็มทีแล้ว คือ มีทั่วประเทศไม่ถึง 40 คน ซึ่งเหตุผลสำคัญไม่ใช่เพราะคนเร่ร่อน เด็กเร่ร่อนน้อยลง แต่ด้วยเหตุผลและเหตุจำเป็นทางระบบราชการที่ทำให้ไม่สามารถเพิ่มจำนวนครูกลุ่มนี้ได้ ... ยากจนบอกว่า คนที่จะมาทำงานนี้ได้ อย่างน้อยต้องมีความอดทนและเสียสละอย่างมาก ต้องไปตามหาเด็กซึ่งไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งแน่นอน เข้าไปสอน เอาความรู้ เอาอาชีพเข้าไปให้ คือ บ่อยครั้งที่ครูกลุ่มนี้ต้องทำอะไรที่เสี่ยง ๆ ต้องพาเด็ก ๆ คิด พาเด็ก ๆ ทำ เพื่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ และมีรายได้

การอบรมวันนั้น ครูทุกคนได้มีโอกาสไปศึกษาเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้หลาย ๆ แห่งเพื่อจุดประกายความคิดที่จะนำไปต่อยอด ส่งต่อความรู้ให้กับกลุ่มลูกศิษย์คนด้อยโอกาสได้ โดยแหล่งเรียนรู้แห่งหนึ่งที่ได้ไปกันก็คือ ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ประจำตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ในชุมชน ที่มีแนวคิดหลักคือ “การจัดการเรียนรู้การเกษตรธรรมชาติอย่างยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่ออาหารปลอดภัย” จัดการเรียนรู้วิธีการเกษตรธรรมชาติอย่างยั่งยืน คือ การปลูกพืชผลทางการเกษตรแบบไม่ใช้ปุ๋ยเคมีเลย แต่จะใช้ปุ๋ยหมักที่ไม่ทำให้ดินแห้งและไม่ทำให้ดินแข็ง ใช้วิธีการดูแลรักษาและปรับปรุงดินให้มีความสมบูรณ์พืชผลจะดี ซึ่งการจะทำให้ดินแสดงศักยภาพได้อย่างเต็มที่ ก็มีหลักการพื้นฐานคือไม่ทำให้ดินสกปรก แต่ต้องทำให้ดินมีชีวิตชีวา เพื่อให้รากของพืชแผ่ขยายได้ดี ซึ่งจะส่งผลให้ได้พืชผลทางการเกษตรที่ดี

โดย คุณลุงอบ บัวตุม เล่าถึงที่มาของศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ประจำตำบลบ้านทาน ว่า

เปิดโลก ‘ครูเร่ร่อน’ เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

เดิมลุงเป็นเกษตรกร ทำไร่ ทำนา แต่เนื่องจากสภาพความแห้งแล้ง ทำให้ต้องอพยพครอบครัวไปทำมาหากินทางใต้ แต่ถึงวันนี้ก็มีเหตุให้ต้องย้ายกลับมาบ้านมาสอนเป็นนักการภารโรงในโรงเรียนขนาดเล็กใกล้บ้าน ซึ่งในช่วงที่มาเป็นภารโรงตอนนั้นอายุประมาณ 59 ปี ก็มีโอกาสดมมือทำเกษตรอีกครั้ง โดยครั้งนี้เปลี่ยนจากการทำไร่ ทำนาเดิม

“จากที่เราทดลองแล้วนี้เราจะไปซื้อยา ซื้อปุ๋ยเคมีที่อันตรายกับคน จึงตัดสินใจแบบชีวภาพจากสมุนไพร 100% ... พัฒนาสูตรต่าง ๆ ขึ้นมาใช้ได้บ้าง คิดเองบ้าง ไม่ว่าจะจะมี

รูปและเคมีว่าทำอย่างไรทดลที่วิ่นมะ

แมลง โดยยาที่ผมใช้มีหลายสกรอบจักรวาลทั้งขม เมา ผัด เผ็ด คุณ...เรียกว่า ยาตัวเดียวใช้ได้หลากหลายไม่เป็นอันตรายกับคนแต่ผลผลิตออกดี ขนาดมะพร้าว น้ำหอมที่ผมไปเอาพันธุ์มาจากบ้านแพ้วเจ้าของเค้าบอกว่าถ้าปลูกดี ๆ ไม่เกิน 3 ปีออกดอก แต่ผมปลูกด้วยวิธีนี้ไม่ใช้ปุ๋ยเคมีเลยใช้แต่น้ำหมักเวลาแค่ 1 ปี 8 เดือน ออกแล้ว”

ลุงบอกเล่าและว่า ทุกวันนี้มีคนมาขอดูงานขอสูตรน้ำหมัก ปุ๋ย ยาสมุนไพรอยู่ตลอดเพราะส่วนมากเขาจะไม่ค่อยทำกัน ผมก็ให้ ไม่เป็นไร ของมีง ซ้อมั่ง ช่วย ๆ กันไป

เมื่อพูดถึงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ลุงบอกเล่าว่า ที่ทำมา ก็เป็นการเดินตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ 9 อยู่แล้ว คือ พอมีพอกิน พออยู่พอใช้ และพอออกใจ ยึดเส้นทางสายกลางอยู่กันตามฐานะ ใช้สติปัญญาในการดำรงชีวิต โดยเราทำแบบไม่ประมาท ไม่ใช้ลงทุนครั้งแรกจะให้รวยไปเลย เรา

ก ‘ครูเร่ร่อน’

เศรษฐกิจพอเพียง

ต้องค่อย ๆ ทำไป พอผลผลิตเรตึกคนก็จะเข้ามาหาเอง แต่ถ้าเราทำใหญ่ในทันทีถ้าไปไม่ไหวไปไม่ได้คือล้มเลย เพราะฉะนั้นเราต้องพอประมาณ เดินสายกลางไปก่อนถ้าดีแล้วค่อย ๆ เพิ่ม ซึ่งก็เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันไปในตัว เพราะเราจะมีตัวตลอดเวลาเป็นภูมิคุ้มกันให้เราสามารถอยู่ได้

วันนี้ “ลุงอบ” ในวัย 89 ปี ได้มีการถอดบทเรียน ทำฐานการเรียนรู้ร่วมกับ กศน.อำเภอบ้านลาด โดยมี ครูจรรยาวัฒน์ ศรีจันทร์ ครู กศน.ตำบลบ้านทาน ร่วมรับผิดชอบถ่ายทอดความรู้ด้านเกษตรยั่งยืนและวิธีการดำเนินงาน ตามแนวทางปรัชญาของหลักเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่คนที่สนใจเพื่อเป็นการขยายผลต่อไป โดยมีทั้งหมด 9 ฐาน ประกอบด้วย 1) ฐานความรู้เกษตรธรรมชาติ-การปรับปรุงดิน-ปุ๋ยพืชสด-แมลงและศัตรูพืช (ตัวทำ ตัวเบียน) 2) ฐานการทำปุ๋ยหมักจากมูลสัตว์/การทำปุ๋ยหมักจากเศษพืช 3) ฐานน้ำหมักและสารไล่แมลง 4) ฐานแปลงทดลอง (แปลงผักเกษตรธรรมชาติ) 5) ฐานการเพาะเห็ดภูฐาน 6) ฐานการเลี้ยงเป็ดไข่ โดยวิธีเกษตรธรรมชาติ 7) ฐานเตาน้ำส้มควันไม้ 8) ฐานการขยายพันธุ์กิ่งส้มโอและมะนาว 9) ฐานการทำบัญชีครัวเรือน

ผู้สนใจสามารถไปศึกษาเรียนรู้ได้ที่ ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ประจำตำบลบ้านทาน หมู่ 6 บ้านคงห้วยหลวง ตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ติดต่อผ่านทาง ครูจรรยาวัฒน์ โทร. 08-8907-1945 email : srijan0912@gmail.com หรือ ลุงอบ โทร. 09-7156-6220.

อรนุช วานิชทวีวัฒน์

รูปแบบ มาปลูกมะนาวด้วย ซึ่งก็ใช้ยาใช้สารเคมีเต็มที่เหมือนที่เกษตรกรเค้าทำกัน ปรากฏว่าทำได้แค่ 2 ปีก็ว่าก็เกิดเจ็บป่วย เป็นหอบ หายใจไม่ออก ทำให้คิดได้ว่าถ้ายังขึ้นใช้ยาอยู่อย่างนี้อายุไม่ยืน ไม่ได้แก่ตายแน่ จึงเริ่มทดลองทำปุ๋ย ทำฮอร์โมนพืชใช้เอง โดยดูจากทีวีแล้วมาลองทำ ก็พบว่า ผลผลิตออกมาดี มะนาวออกดอก ออกผลเต็มต้น

“จากที่เราทดลองแล้วผลผลิตออกมาดี ทำให้ทุกคนคิดว่า อย่างนี้เราไปซื้อยา ซื้อปุ๋ยเคมีทำไม ในเมื่อสามารถทำเองได้ และไม่เป็นอันตรายกับคน จึงตัดสินใจเปลี่ยนจากยาเคมีมาเป็นน้ำหมัก ยาและปุ๋ยชีวภาพจากสมุนไพร 100% เป็นพืชสมุนไพรไล่สัตว์ หาได้ง่าย ๆ โดยพัฒนาสูตรต่าง ๆ ขึ้นมาใช้ได้ผลดีทุกสูตร ซึ่งมีทั้งฟังมาบ้าง ดูคนอื่นมาบ้าง คิดเองบ้าง ไม่ว่าจะเป็นสูตรยาเร่งราก เร่งดอก ไล่แมลง ป้องกัน

แต่เนื่องจากสภาพความแห้งแล้ง ทำให้ทางได้ แต่ถึงวันหนึ่งก็มีเหตุให้นักการภารโรงในโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนคอนนั้นอายุประมาณ 59 ปี ก็มีครั้งนี้เปลี่ยนจากการทำไร่ ทำนาเต็ม